

Høgskolen i Telemark

EKSAMEN

5004 FINANSREGNSKAP MED KONSERN

20.05. 2009

Tid:	9-13
Målform:	Bokmål/nynorsk
Sidetall:	11 sider, inkl. denne side.
Hjelpemiddel:	Norges lover, særtrykk av lover eller lovsamling, Skattelovsamling (Jarøy eller Gjems-Onstad). Revisors håndbok, kopier av Norske Regnskapsstandarder. Rentetabell. Kalkulator (med tomt minne).
Merknader:	Alle oppgaver skal besvares. I den utstrekning oppgavene inneholder ufullstendige opplysninger, må du selv ta nødvendige forutsetninger. Evt. forutsetninger må klart fremgå av besvarelsen. Det skal anvendes gjeldende lov- og forskriftsregler ved besvarelsen av oppgavene. Kandidaten skal begrunne sitt svar og henvise til gjeldende lov- og forskriftsregler.
Vedlegg:	Ingen.

Eksamensresultata blir offentliggjort på nettet, via det studieadministrative systemet. I tillegg finn du eksamensresultatlistene på utsida av eksamenskontoret. Da treng du kandidatnummeret ditt, så du bør notere dette på en lapp og legge den i lommeboka.

Avdeling for allmennvitenskaplege fag.

Bokmål.

Oppgave 1 (Beregnet tid: 50 minutter).

Fersk fisk AS er et selskap som videreforedler fiskefilet til ferdige butikkvarer. Selskapet har et foreløpig årsresultat før skattekostnad i X8 på kr. 4 320 000 før man hensyntar nedenforstående opplysninger.

Produksjonsanlegg.

Selskapet har et produksjonsanlegg som man, på grunn av endrede markedsbetingelser, ikke får utnyttet fullt ut. Produksjonsanlegget har en anskaffelseskost på kr. 5 000 000. Det ble anskaffet 01.07.X6 og har blitt avskrevet med 10 % pr. år. Bokført verdi pr. 01.01.X8 er kr. 4 250 000. Årets avskrivning er ikke bokført fordi ledelsen lurer på om produksjonsanlegget først må nedskrives, og om man deretter evt. må avskrive det. Ved hjelp fra eksternt takstmann har man fått beregnet markedsverdier på produksjonsanlegget pr. 31.12.X8. Ved salg av produksjonsanlegget forventes det å kunne oppnå en salgpris på kr. 3 200 000. Estimerte salgskostnader er på kr. 200 000. Ved fortsatt eie og bruk er det beregnet at det har en bruksverdi på kr. 3 300 000.

Varelager.

Foruten varelager pr. 01.01.X8, er det kun årets varekjøp på kr. 40 250 000 som er bokført i regnskapet.

Varelageret var verdsatt til følgende verdier pr. 01.01.X8:

- Lager av råvarer, kr. 2 520 000
- Lager av varer i arbeid, kr. 580 000
- Lager av ferdige produkter, kr. 1 650 000

Varelagrene har pr. 31.12.X8 følgende verdier:

- Lager av råvarer, anskaffelseskost, kr. 2 760 000
- Lager av varer i arbeid, anskaffelseskostnad(full tilvirkningskostnad), kr. 320 000
- Lager av ferdige produkter, anskaffelseskostnad(full tilvirkningskostnad), kr. 1 800 000.

I oppgitt varelagerverdi for lageret ferdige produkter inngår det vareparti som har full tilvirkningsverdi på kr. 150 000. Estimert salgsverdi for varepartiet er kr. 120 000. For å få solgt varepartiet er det beregnet at det vil påløpe kr. 20 000 i salgs- administrasjons- og lagerkostnader.

Aksjer i børsnotert selskap.

Selskapet kjøpte i februar X7 100 000 aksjer i det børsnoterte selskapet Manda ASA for kr. 20 pr. stk. Kjøpsomkostninger var kr. 2 000. Kjøpet var en finansiell plassering for å prøve å få bedre avkastning på overskuddslikviditeten enn renteinntekt ved innskudd i bank. Pr. 31.12.X7 var verdien kr. 14 pr. aksje. Pr. 31.12.X8 er verdien kr. 23 pr. aksje. Aksjene er bokført til kr. 1 402 000.

Spm. 1

Foreta nødvendige beregninger og utregninger og vis hvilke bokføringer som må foretas slik at all bokføring frem til skattekostnaden er gjort. Det er ikke nødvendig å føre opp kontonummer i bokføringene.

Spm. 2

Hva blir årsresultat før skattekostnad for X8 etter at bokføringene er gjennomført?

Oppgave 2 (Beregnet tid: 60 minutter).

Ultra system AS har et årsresultat før skattekostnad i X8 på kr. 1 450 000. Selskapet har kostnadsført en gave til et lokalt historielag med kr. 40 000, representasjonskostnader ovenfor forretningsforbindelser på kr. 40 000 og mottatt et utbytte på kr. 40 000 på aksjer det eier. Selskapet har ikke solgt aksjer eller eierandeler i deltakerlignede selskaper i X8.

Pr. 01.01.X8 har selskapet en utsatt skatt i balansen på kr. 268 800.

Pr. 31.12.X8 har selskapet en positiv saldo (også kalt + saldo og debetsaldo) på utlignet betalbar skatt, kr. 1 000. Denne saldoen har oppstått fordi det ble kostnadsført kr. 1 000 for lite i betalbar skatt i X7.

Selskapet har følgende midlertidige forskjeller:

(Midlertidige forskjeller med + er skatteøkende midlertidige forskjeller og midlertidige forskjeller med – er skattereduserende midlertidige forskjeller.)

Tekst:	Pr. 01.01.X8	Pr. 31.12.X8.
Varige driftsmidler	+1 100 000	+1 350 000
Varelager	-50 000	-40 000
Kundefordringer	-60 000	-55 000
Garantiavsetning iht god regnskapsskikk	-150 000	-200 000
Gevinst- og tapskonto	+ 120 000	-250 000

Sammentrukket balanse pr. 31.12.X8 før årets skattekostnad er bokført:

Eiendeler:	Kr.	Egenkapital og gjeld:	Kr.
Anleggsmidler:		Egenkapital:	
Andre anleggsmidler	11 500 000	Aksjekapital	1 800 000
Forsknings- og utviklingskostnader	950 000	Annen egenkapital	1 000 000
		Udisponert årsresultat før skattekostnad	1 450 000
		Utsatt skatt	268 800
Sum omløpsmidler	7 269 800	Annen langsiktig gjeld	8 800 000
		Utlignet betalbar skatt	1 000
		Annen kortsiktig gjeld	6 400 000
Sum	19 719 800	Sum	19 719 800

Spm. 1

Foreta nødvendige beregninger for å fastslå nødvendige bokføringer slik at årets skattekostnad blir riktig. Vis nødvendige bokføringer. Det er ikke nødvendig å bruke kontonummer i bokføringene. Hva blir årets skattekostnad?

Se nå bort fra din beregning ovenfor her og legg til grunn at årets skattekostnad ble kr. 400 000. Aksjonærene ønsker at det blir delt ut kr. 1 200 000 i utbytte. Det er ikke noen forhold pr. 31.12.X8 eller noe forhold som har oppstått etter dette tidspunktet som tilsier at utbytte bør begrenses ut over hva de objektive kravene til utbytte som er fastslått i Aksjeloven.

Spm. 2

Kontroller om det er lovlig å dele ut utbytte på kr. 1 200 000. Hvis det ikke er mulig, ønsker aksjonærene å avsette så stort utbytte som mulig. Hvor stort blir årets utbytte som skal avsettes i regnskapet for X8?

Spm. 3

Vis bokføringene som må gjøres for at disponering av årsresultatet og finansieringen av utbytte når man legger til grunn at dette presenteres nederst i resultatregnskapet. Det er ikke nødvendig å føre opp kontonummer i bokføringene.

Spm. 4

Vis hvordan årsresultatet og utbytte presenteres når du legger grunn dine bokføringer i spm. 3 og dette presenteres nederst i Resultatregnskapet.

Oppgave 3 (Beregnet tid: 130 minutter).

Ved løsning av denne oppgaven skal en bruke 1 desimal ved beregning av beløp.

Aksjonærene i Campus AS (heretter kalt M), vurderer å kjøpe 80 % av aksjene i Aks AS (heretter kaldt D). Administrasjonen i M har, med hjelp fra eksterne konsulenter, foretatt en gjennomgang av D's regnskap, drift og verdier pr. 01.01.X8. Konsulentene og administrasjonen har kommet frem til at nedenforstående eiendeler hos D har markedspriser som avviker fra balanseført verdi:

Tomter kr. 7 800

Bygninger kr. 34 600,

Maskiner og utstyr kr. 6 400

Aksjer i lokal leverandørbedrift kr. 600

Varebeholdning kr. 660

Aksjer i Norsk Hydro ASA kr. 2 000

Goodwill for hele selskapet kr. 400

Aksjene i lokal leverandørbedrift er klassifisert som anleggsmiddel og har en anskaffelseskostnad på kr. 400. Aksjene i Norsk Hydro ASA er klassifisert som omløpsmiddel og har en anskaffelseskostnad på kr. 1400. Det er sannsynlig at det ved realisasjon av aksjer vil oppstå en skattepliktig inntekt på 3 % av en gevinst. Goodwill avskrives over 5 år.

Balanser for M og D pr. 01.01.X8 er:

Eiendeler:	M	D
Anleggsmidler:		
Tomter	200	5 000
Bygninger	1 200	24 600
Maskiner og utstyr	500	6 000
Aksjer i lokal leverandørbedrift	0	400
Omløpsmidler:		
Varebeholdning	0	600
Kundefordringer	0	800
Aksjer i Norsk Hydro ASA	0	2 000
Bankinnskudd	<u>26 100</u>	<u>700</u>
Sum	<u>28 000</u>	<u>40 100</u>
Egenkapital og gjeld:		
Egenkapital:		
Aksjekapital	2 000	6 000
Annen egenkapital	16 000	2 600
Gjeld:		
Utsatt skatt	400	800
Langsiktig gjeld	8 300	27 100
Diverse kortsiktig gjeld	<u>1 300</u>	<u>3 600</u>
Sum	<u>28 000</u>	<u>40 100</u>

Spm. 1

Hva blir kjøpsprisen hvis M kjøper 80 % av aksjene i D?

Du kan nå legge til grunn at M vedtar å kjøpe 80 % av aksjene med utgangspunkt i oppgitte markedsverdier og verdier forøvrig i balansen pr. 01.01.X8.

Spm. 2

Utarbeid en mer/mindreverdianalyse på konsernetableringstidspunktet. Skatt skal hensyntas med 28 %.

X8.

Generelle opplysninger:

Bygningene, som det er fastslått en merverdi i, har gjenværende økonomisk levetid på 62,5 år fra 01.01.X8. Inventar og utstyr, som det fastslått en merverdi i, har en gjenværende økonomisk levetid på 10 år fra 01.01.X8. Goodwill avskrives over 5 år.

I X8 har det skjedd følgende:

Bygning og tomt solgt fra M til D.

01.10.X8 selger M en bygning til D for kr. 800. Anskaffelseskost for M var kr. 500 og var pr. 01.01.X8 avskrevet med totalt kr. 100. Årlig avskrivning var i M kr. 5. Gjenværende økonomisk levetid anses å være uendret etter at bygget er solgt til D. Bygget er ikke betalt pr. 31.12.X8, jfr opplysning senere i oppgaven.

Aksjer i lokal leverandørbedrift.

Aksjene har en markedsverdi på kr. 500 pr. 31.12.X8.

Aksjer kjøpt i X8.

D har kjøpt aksjer i et salgsselskap i august X8. Aksjene ble kjøpt for kr. 620. Estimert markedsverdi pr. 31.12.X8 er steget til kr. 720. I balansen pr. 31.12.X8 er aksjene balanseført til kr. 620.

Vareparti med merverdi.

Varepartiet med merverdi som D eide på konsernetableringstidspunktet er solgt i X8.

Konsernfordring og konserngjeld.

Salgsbeløp for bygning, solgt fra M til D, er ikke betalt pr. 31.12.X8.

Utbetalt utbytte i X8.

M har mottatt utbytte fra D, opptjent i X7, men utbetalt i X8 med kr. 200.

Avsatt utbytte pr. 31.12.X8.

Det er i D avsatt et utbytte på kr. 400. I M er det avsatt et utbytte på kr. 600.

Resultat i D.

Årsresultat etter skatt i D er for X8 kr. 2 000.

Spm. 3

Hvilke elimineringer og korreksjoner må foretas for at konsernresultat for X8 og konsernbalanse pr. 31.12.X8 skal kunne utarbeides? Beskriv nøyaktig hvilke regnskapslinjer som må endres og med hvilke beløp.

Nynorsk.

Oppgåve 1 (Berekna tid: 50 minuttar).

Fersk fisk AS er eit selskap som foredlar fiskefilet til ferdige butikkvarer. Selskapet har eit foreløpig resultat før skattekostnad i X8 på kr. 4 320 000 før en tek omsyn til opplysningane nedanfor.

Produksjonsanlegg.

Selskapet har eit produksjonsanlegg som man, på grunn av endra marknadshøve, ikkje får utnytta fullt ut. Produksjonsanlegget har en kjøpspris på kr. 5 000 000. Det ble kjøpt 01.07.X6 og har blitt avskrive med 10 % pr. år. Bokført verdi pr. 01.01.X8 er kr. 4 250 000. Årets avskrivning er ikkje bokført fordi ledinga lurer på om produksjonsanlegget først må nedskrives, og om man deretter ev. må avskrive det. Ved hjelp frå ekstem takstmann har man fått berekna marknadsverde på produksjonsanlegget pr. 31.12.X8. Ved sal av produksjonsanlegget forventes det å kunne oppnå en salspris på kr. 3 200 000. Berekna salskostnadar er på kr. 200 000. Ved fortsett eie og bruk er det berekna at det har en bruksverdi på kr. 3 300 000.

Varelager.

Forutan varelager pr. 01.01.X8, er det berre årets varekjøp på kr. 40 250 000 som er bokført i regnskapet.

Varelageret var verdsett til følgjande verdier pr. 01.01.X8:

Lager av råvarer, kr. 2 520 000

Lager av varer i arbeid, kr. 580 000

Lager av ferdige produkt, kr. 1 650 000

Varelagra har pr. 31.12.X8 følgjande verdier:

Lager av råvarer, produksjonskostnad, kr. 2 760 000

Lager av varer i arbeid, produksjonskostnad(full tilverknadskostnad), kr. 320 000

Lager av ferdige produkt, produksjonskostnad(full tilverknadskostnad), kr. 1 800 000.

I oppgitt varelagerverdi for lageret ferdige produkt inngår det vareparti som har full tilverknadsverdi på kr. 150 000. Estimert salsverdi for varepartiet er kr. 120 000. For å få seld varepartiet er det berekna at det vil ekstra kr. 20 000 i sals, administrasjons- og lagerkostnader.

Aksjar i børsnotert selskap.

Selskapet kjøpte i februar X7 100 000 aksjar i det børsnoterte selskapet Manda ASA for kr. 20 pr. stk. Kjøpsomkostningar var kr. 2 000. Kjøpet var en finansiell plassering for å prøve å få betre avkastning på overskytande likvidar enn renteinntekt ved innskott i bank. Pr. 31.12.X7 var verdien kr. 14 pr. aksje. Pr. 31.12.X8 er verdien kr. 23 pr. aksje. Aksjane er bokført til kr. 1 402 000.

Spm. 1

Foreta nødvendige berekningar og utregningar og vis kva for bokføringar som må gjerast slik at all bokføring frem til skattekostnaden er gjort. Det er ikkje nødvendig å føre opp kontonummer i bokføringane.

Spm. 2

Kva blir resultat før skattekostnad for X8 etter at bokføringane er gjennomført?

Oppgåve 2 (Berekna tid: 60 minuttar).

Ultra system AS har et resultat før skattekostnad i X8 på kr. 1 450 000. Selskapet har kostnadsført en gåve til et lokalt historielag med kr. 40 000, representasjonskostnader ovanfor kundar på kr. 40 000 og mottatt et utbytte på kr. 40 000 på aksjar det eig. Selskapet har ikkje seld aksjar eller eigardelar i deltakarlikna selskap i X8.

Pr. 01.01.X8 har selskapet en utsett skatt i balansen på kr. 268 800.

Pr. 31.12.X8 har selskapet en positiv saldo(også kalla + saldo og debetsaldo) på utlikna betaleleg skatt, kr. 1 000. Denne saldoen har oppstått fordi det ble kostnadsført kr. 1 000 for lite i betaleleg skatt i X7.

Selskapet har følgjande midlertidige forskjellar:

(Midlertidige forskjellar med + er skatteaukande midlertidige forskjellar og midlertidige forskjellar med – er skattereduserande midlertidige forskjellar.)

Tekst:	Pr. 01.01.X8	Pr. 31.12.X8.
Varige driftsmidlar	+1 100 000	+1 350 000
Varelager	-50 000	-40 000
Kundefordringar	-60 000	-55 000
Garantiavsetning iht god regnskapsskikk	-150 000	-200 000
Gevinst- og tapskonto	+ 120 000	-250 000

Samantrekt balanse pr. 31.12.X8 før årets skattekostnad er bokført:

Eigendelar:	Kr.	Eigenkapital og gjeld:	Kr.
Anleggsmidlar:		Eigenkapital:	
Andre anleggsmidlar	11 500 000	Aksjekapital	1 800 000
Forsknings- og utviklingskostnader	950 000	Annen eigenkapital	1 000 000
		Udisponert resultat før skattekostnad	1 450 000
		Utsett skatt	268 800
Sum kortsiktige eigedelar	7 269 800	Annen langsiktig gjeld	8 800 000
		Utlikna betaleleg skatt	1 000
		Annen kortsiktig gjeld	6 400 000
Sum	19 719 800	Sum	19 719 800

Spm. 1

Foreta nødvendige berekningar for å fastslå nødvendige bokføringar slik at årets skattekostnad blir riktig. Vis nødvendige bokføringar. Det er ikkje nødvendig å bruke kontonummer i bokføringane. Kva blir årets skattekostnad?

Se nå bort frå din berekning ovanfor her og legg til grunn at årets skattekostnad ble kr. 400 000. Aksjonæranne ønskjer at det blir delt ut kr. 1 200 000 i utbytte. Det er ikkje noen forhold pr. 31.12.X8 eller noe forhold som har oppstått etter dette tidspunktet som tilseier at utbytte bør avgrensast ut over kva de objektive krava til utbytte som er fastslått i Aksjeloven.

Spm. 2

Kontroller om det er lovlig å dele ut utbytte på kr. 1 200 000. Viss det ikkje er mulig, ønskjer aksjonærane å avsette så stort utbytte som mulig. Kor stort blir årets utbytte som skal avsettes i regnskapet for X8?

Spm. 3

Vis bokføringane som må gjerast for at disponering av resultatet og finansieringa av utbytte når man legger til grunn at dette presenterast nedst i resultatregnskapet. Det er ikkje nødvendig å føre opp kontonummer i bokføringane.

Spm. 4

Vis korleis resultatet og utbytte presenterast når du legger grunn dine bokføringar i spm. 3 og dette presenterast nedst i Resultatregnskapet.

Oppgåve 3 (Berekna tid: 130 minuttar).

Ved løysning av denne oppgåva skal en bruke 1 desimal ved berekning av beløp.

Aksjonærane i Campus AS(heretter kalla M), vurderer å kjøpe 80 % av aksjane i Aks AS(heretter kaldt D). Administrasjonen i M har, med hjelp frå eksterne konsulentar, føreteke ein gjennomgang av D sitt rekneskap, drift og verdiar pr. 01.01.X8.

Konsulentane og administrasjonen har blitt einige om at eigedelar hos D vist nedanfor her, har verdi som avviker frå balanseført verdi:

Tomter kr. 7 800

Bygningar kr. 34 600,

Maskiner og utstyr kr. 6 400

Aksjar i lokal leverandørbedrift kr. 600

Behaldning av varer kr. 660

Aksjar i Norsk Hydro ASA kr. 2 000

Goodwill for hele selskapet kr. 400

Aksjane i lokal leverandørbedrift er klassifisert som anleggsmiddel og har en kjøpspris på kr. 400. Aksjane i Norsk Hydro ASA er klassifisert som omløpsmiddel og har en kjøpspris på kr. 1400. Det er sannsynlig at det ved realisasjon av aksjar vil oppstå en skattepliktig inntekt på 3 % av en gevinst. Goodwill avskrives over 5 år.

Balanser for M og D pr. 01.01.X8 er:

Eigendelar:	M	D
Anleggsmidler:		
Tomter	200	5 000
Bygninger	1 200	24 600
Maskiner og utstyr	500	6 000
Aksjar i lokal leverandørbedrift	0	400
Omløpsmiddel:		
Behaldning av varer	0	600
Kundefordringar	0	800
Aksjar i Norsk Hydro ASA	0	2 000
Bankinnskott	<u>26 100</u>	<u>700</u>
Sum	<u>28 000</u>	<u>40 100</u>
Eigenkapital og gjeld:		
Eigenkapital:		
Aksjekapital	2 000	6 000
Annen eigenkapital	16 000	2 600
Gjeld:		
Utsett skatt	400	800
Langsiktig gjeld	8 300	27 100
Diverse kortsiktig gjeld	<u>1 300</u>	<u>3 600</u>
Sum	<u>28 000</u>	<u>40 100</u>

Spm. 1

Kva blir kjøpsprisen viss M kjøper 80 % av aksjane i D?

Du kan nå legge til grunn at M vedtar å kjøpe 80 % av aksjane med utgangspunkt i oppgitte marknadsv verdier og verdier i balansen pr. 01.01.X8.

Spm. 2

Utarbeid ei analyse over meir og eller mindre verdier på konsernetableringstidspunktet. Skatt skal takast omsyn til med 28 %.

X8.

Generelle opplysningar:

Bygningane, som det er fastslått en meirverdi i, har attverande økonomisk levetid på 62,5 år frå 01.01.X8. Inventar og utstyr, som det fastslått en meirverdi i, har en attverande økonomisk levetid på 10 år frå 01.01.X8. Goodwill avskrives over 5 år.

I X8 har det skjedd følgjande:

Bygning og tomt seld frå M til D.

01.10.X8 sel M en bygning til D for kr. 800. Kjøpspris for M var kr. 500 og var pr. 01.01.X8 avskreve med totalt kr. 100. Årlig avskrivning var i M kr. 5. Attverande økonomisk levetid er anteke å være uendra etter at bygget er seld til D. Bygget er ikkje betalt pr. 31.12.X8, jfr opplysning seinare i oppgåva.

Aksjar i lokal leverandørbedrift.

Aksjane har en marknadsv Verdi på kr. 500 pr. 31.12.X8.

Aksjar kjøpt i X8.

D har kjøpt aksjar i et selskap som driv med sal i august X8. Aksjane ble kjøpt for kr. 620. Estimert marknadsv Verdi pr. 31.12.X8 er steget til kr. 720. I balansen pr. 31.12.X8 er aksjane balanseført til kr. 620.

Vareparti med meirverdi.

Varepartiet med meirverdi som D eide på konsernetableringstidspunktet er seld i X8.

Konsernfordring og konserngjeld.

Salssum for bygning, seld frå M til D, er ikkje betalt pr. 31.12.X8.

Utbetalt utbytte i X8.

M har mottatt utbytte frå D, opptent i X7, men utbetalt i X8 med kr. 200.

Avsett utbytte pr. 31.12.X8.

Det er i D avsett et utbytte på kr. 400. I M er det avsett et utbytte på kr. 600.

Resultat i D.

Resultat etter skatt i D er for X8 kr. 2 000.

Spm. 3

Kva for eliminerings og korreksjonar må foretas for at konsernresultat for X8 og konsernbalanse pr. 31.12.X8 skal kunne utarbeidast? Beskriv nøyaktig kva for rekneskapslinjer som må endrast og med kva for beløp.